

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytöredékben.

Rólunk.

A magunk ajtaja előtt söpörgetünk. Néhány eset kapcsán megfigyeléseket tettünk, amelyekből értékesíthető tanulságokat mutatunk be küzdő hadsoraiknak, másrészt belőlük önkénytelenül szűrődik le a mi ügyeink, törekvéseink igazolása. Ez utóbbi tanulságot ellenségeink figyelmébe ajánljuk. Összes törekvéseink, amelyek végre is közdelmeket teremtenek, oda irányulnak, hogy összekovácsoljuk magunkat közös, eredményes munkára, amely a vallás, erkölcs, évezredes értékek megbecsülésének, a jobb világ várásának jegyében áll. Társadalmat akarunk kialakítani magunkból — amely lehet majdan egész joggal *ál-lam* az államban — amelyet vallás, jog, igazság, szeretet fog összekapcsolni, erőre és diadalra emelni. Meg fogjuk becsülni a bármilyen vallásból sarjadt, de lelkiismereten, meggyőződésen igazságon nyugvó értékeket és le fogjuk törni a a silányságot, hazugságot, a bűnt, amely most a *hársadalomban* zabolátlannál üli orgiáit és sikeresen kufárkodik az igazi értékekkel szemben is.

Ennek a célnak és mondhatjuk, kötelességnek, hatékony keresztültvitelére alakult a népszövetség. Németországban már csak diadalnak volt osztályosa, belőle nőtt ki a hatalmas centrum, nálunk is nagy sikernek néz elébe, a hatalmas fejlődés, a duzzadó erő, amelyet képvisel, predesztinálja erre.

Föltétlenül erkölcsi és eszményi alapokra áll, amelyekben a hazafias alapok is biztosítva

vannak, miért volna hát ellene kifogása bárkinek, katolikusnak, protestánsnak, zsidónak? Tovább megyünk. A népszövetségi célok, az összetartás s az összetartozandóság érzetében kifejtett munka *nálunk* sokkal észrevehetőbben ki van fejlődve. A zsidókat itt fölösleges lesz említeni, ők a valójában fölértik, hogy minden Demostenesnél szebben beszélnek a tettek. A protestánsok — elsősorban az uriemberek — is szívesen dolgoznak egyházuk érdekében s nagy becsüléssel veszik körül embereiket, akiknek munkája ügyeik haladására szolgál. Bózsa Péter, a polgárdi tanító, Salamon Károly a helybeli ref. tanító jubileumi ünnepe a megye, illetőleg a város ref. uriközönségének impozáns részvételével folyt le. E vallási érzésen alapuló, összetartás, az összetartozandóság intenzív érzése előtt mi is meghajtjuk az elismerés zászlaját. Az az ember, aki áldozatkészen dolgozik vallása ügyeinek erősségére, föltétlenül tiszteletet érdemel.

Mért ne lehetne ez így nálunk katolikusoknál is? Aktualis a kérdés felvetése most, midőn néhány eset áll előttünk, amelyeket önkénytelenül összevetünk a ref. jubileumi ünnepségekkel. Mondjuk, mért ne utánozhatnák ebben az izraelita és protestáns felebarátainkat s miért ocsárolnánk a kath. népszövetséget, e gondolat megtestesítőjét?

A zürzavar után.

Miért is volt két hónapon át ez a nagy felfordulás? Mert a politika szerencselovagjainak nagyon megnőtt a hatalom utáni éhsége s mert itt ebben az országban mindenki megijed a nagy szájtól.

A kalandosok kikiáltói felálltak politikai bódéjuk deszkájára s két hónapon át fújták a kürtöt: önálló bank vagy halál. Bécs azonban jól ismeri embereit. Tudta, hogy az éhes hazafiaknak nem annyira önálló bank kell, még kevésbé halál, hanem miszteri tárca, főispánság, államtitkárság s egyéb, a jó élethez szükséges jó és elküldte hozzájuk kedves Lukácsát, a darabontok meghalni nem tudó mohikánját, hogy beszéljen velük. Mert a szójárából kivették odafönt azt is, hogy: kérem, mi velünk lehet ám beszélni!

Lukács beszélt. Elmondta, hogy Bécs ad miniszteri tárcát, de nem sokat. Arról szó sem lehet, hogy minden éhes jóllakják. Önálló bankról, nemzeti hadseregről és más efféléiről pedig csupán álmodni szabad.

Micsoda lótásfutás keletkezett erre. Isteneknek való látvány lehetett ezt Bécsből szemlélni. Konstatálom, hogy ennek a nyomorult országnak érdeke szóba sem jött. Mi lesz a pártunk jobb? — ez hangzott szüntelenül. És végre is kibökték,

Pedagogiai levél.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Avatott kézzel erősen zengő hurt pendített meg Cs. Gy. ur, nevelési munkám osztályosa a Fejérmegyei Új Lap egyik legutóbbi számában. Nem tudom, mily lélekkel hallgatják a szülőök, a kiknek ez a komoly hang szárva van, de az én lelkemben élénk viszhangra talált s azért nem várom be a telet, hogy, mint terveztem, valamelyik társaskörünk felolvasó asztalánál mondjam el idevágó gondolataimat, hanem — legalább részben — papírra vetem azokat most, a holt-szezonban, mikor az emberek unalmukban sok mindent elolvasnak, még komoly dolgot is. Szívesen teszem ezt már csak azért is, mert tudvalevőleg sokkal több ember olvas újságot, mint amennyi egy-egy előadást végighallgat.

Cs. Gy. ur a szülőkhöz adresszála a maga okos, hasznos írását. Hozzájuk szölok és is, mert a hosszú tapasztalat meggyőzött arról, hogy hiábavaló a mi iparkodásunk az iskolában, ha a szülői ház, nemhogy előmozdítaná nevelő munkában, hanem inkább lépten-nyomon akadályokat gördít utjába. Érzem azonban, hogy így általánosságban szólva nem érek célt, azért én is kö-

vetem az előttem fekvő jó példát s konkrét esetekhez fűzöm szerény észrevételeimet.

Olyanforma témával kezdem, mint Cs. Gy. ur. Fájdalom, avataian ember nem is hinné, mennyire aktuális városunkban. Sok tanítványom között legnagyobbmérvű korlátottságával. Szinte kretin-számba mentek. Nagyon érdekelt a kérdés: mi lehet az oka szörnyű elmaradottságuknak? Egy eredménytelen kísérlet után, hogy néhány értelmes szót hozzak ki az egyik testvérből, így szóltam a kis fiúhoz: „Mond csak fiacskám, mit csináltál tegnap, miért nem tanultál?” „Nem értem rá,” volt az elemi iskolában meglehetősen stereotíp válasz. „Miért nem?” faggatom tovább a kis analfabétát? „A boltba kellett mennem, nekem mindig a boltba kell mennem,” mondja. „Aztán milyen boltba jársz fiám olyan sokszor? Miért mégy?” „Kérem rumot kell vinnem mindennap, azért küld az édesanyám.” „Aztán mond csak fiacskám, mennyi rumot visesz minden nap?” „Három decit,” mondja a fiú. És ki issza meg azt a sok rumot?” „Az édesapám, meg a bátyám a teában.” Nem kérdeztem tovább, tisztában voltam vele, miért hülyék az én tanítványaim.

Egy munkás gyermekei voltak, kiknek édesatyja minden nap három deci rummal teázik s nevel gyermekeiből lakókat a tébolydák számára. Szomorú kép nagyon, hangos bizonyítéka annak, hova megy javarésze a szociáldemokrata erőszakoskodások révén kicsikart jobb munkabéreknek.

Egy uriaszony jön hozzám. „Tisztelendő ur — mondja — nem tudom mit csinálnak a leánnyommal. Könnyelmű, léha, dologkértű, nincs benne semmi komolyság. Szavaimat semmibe sem veszi, visszafelel. Nem tudom, mitévő legyek vele.” „Nagyságos asszonyom — feleltem — küldje a leányát rendesen templomba, hagyja bőjtölni, ne állja útját, ha leányában a privát-buzgalomból eredő vallásgyakorlatok utáni törekvést észleli.”

A kis leánya tényleg kissé léhaságra hajló, de jóléltű gyermek volt, akinek azonban otthon vallási kötelességének gyakorlása terén nemcsak a szülői jó példa hiányzott, de a bőjt, gyónás, áldozás alkalmával nem egyszer akadályokkal is kellett küzdenie.

Hála a gyermeke jólétéért aggódo szülői szeretetnek, a helyzet javult s a kis leány azontúl sokkal kevesebb okot adott a panaszsra.

Sövegjártó János

vászon kereskedése menyasszonyi kelengyék

olcsó, szabott árak mellett.
Székesfehérvár, Barátok épülete.

Mai lapunk 6 oldal.

00000377

hogyan az egynéhány miniszteri tárca javítóintézeti családifők (darabont kollegák) felügyelete alatt megélni kevés, meghalni sok és elhatározták, hogy sülyedjenek el, ha ők valaha mást szerettek, mint Kossuth Ferencet. És Kossuth Ferenc megbocsátotta nekik, hogy napokon át szerelmeskedést folytattak a darabontokkal. Csak egyszer már a karjába s öklébe is szállna valami a szittyaréből, hogy szétűtne ugy istenigazában pártjának komédiásai közt.

A zsidók felekezeti lapja, az *Egyenlőség*, hentereg örömben, tótágast áll, sőt kicsi híja, hogy vakarásra szoruló bőréből ki nem bujik.

És hát mire föl a fékevesztett örömek ez a kitörése, amely a kárpátokon s Adrián túl is mellényt repeszítő dobogásba hozza Juda fiának körülfekte szívét?

— „Kímült a koalíció, Apponyi megbukott, a néppárt halott.”

Hát ezek olyan dolgok — kérdezed jámbor olvasó — amelyeknek meg kell pukkadnunk örömmünkben?! Te azt nem érted. Egyáltalában, mit értesz te az üzlethez? Mindez a csillag feljöveteleit jelenti. A liberalizmus csillagát. A liberalizmus pedig azt jelenti, hogy fel van huzva a zsilip, szabad a vásár, a népnuzás, uzsora és minden szemérmelenség és gázság, melynek törmelékait három évi megfeszített munka sem tudta a magyarság földjéről eltüntetni, amely szerencsétlen föld évtizedeken át a liberalizmus árterülete volt.

A lefolyt három év sötét gyászal teli hosszú-napja volt a nemzet testén élő piócáknak. Végrehajtásinovella, uzsoratorvény, a büntetőnovella és hasonló koalíciós alkotások, nem különben a kormányzat kezelők tiszta jelleme s az a körülmény, hogy a törvényhozás házában az ország 95 %-át kitevő kereszténység is néha szóhoz juthatott, a koalíciós három évet

örökre boldogtalan emlékévé tették a zsidó-szabadkőműves, szociáldemokrata, szabadgondolkodó-liberális zsebrákok számára.

Hogyne esnének most rezgőjbe az örömtől a jerikói harsonák kezelői, mikor kitünő szaglólétehetőségük a koalíció, Apponyi és a néppárt hullaszagát szimatolja:

„Nincs okunk letagadni, a koalíció kimulása öröm nekünk, zsidóknak. Oda a néppárt és ezzel felszabadul a Kossuth-párt attól a végzetes nyomástól. A lázongás Apponyi fejét követeli, aki pártját végveszélybe akarja dönteni. *Áldott legyen az az ebrud, amellyel a néppártot kihajigálták a koalícióból.* *Micsoda gaudium nézi a bakról leforduló klerikálisokat kalimpáló lábakkal.* Heute roth — morgen todt. Kicsit hamarabb halott a néppárt, mint gondoltuk, de olyan alaposan, ahogy mi zsidók kívántuk. A legveszedelmesebb helyzet sem veszedelmes, ha a néppárt le van szerelve.

A zsidóknak mindegy, minek hívják a pártot és nekünk mindegy, ki vezeti a pártot: csak a liberalizmust szolgálja, az egyedül üdvözítő politikai hitvallást és a reakciót fojtja meg. A liberalizmus és a reakció küzdelme a magyarság története. És ezért jelent nekünk mindent a szabadelvűség.

Nem a régi szabadelvű pártot óhajtjuk vissza, csak a régi szabadelvűséget, és mindegy, akár Kossuth Ferencnek hívják, aki hozza, akár Lukács Lászlónak. Nem a személy a fontos, hanem az elv, melyet képvisel. És nem a párt, amely kormányoz, hanem a kormányzat szelleme. A helyzet a gyökeres javulásokra alkalmas. *Becsületlessé igyekezettel törekvő politikának ma a messze célok közelebb látszanak, mint valaha.*

Valóság, hogy a szabadelvűségnek ismét szerepe juthat a magyar politikában: és nekünk visszafajthatatlanul örvendetes a látvány, hogy a néppárt testét kitérték már az udvarra s bizonyos gaudiummal szemléljük az eberhardi szentet, aki talpig feketében terdel a tetem előtt és hosszú szakállát rengetve, zokogja a siratót.

Hej, ha az én magyar véreimnek ilyen finom idegzete volna az idők változásának megsejditésére! Mikor érzik át a keresztény magyarok akkora öntudatossággal, hogy a kereszténység érdeke egyenlő a

magyar faji érdekekkel, mint a hogy az *Egyenlőség*, népe a fanatizmus meggyőződésével rögzíti magában azt a tényt, hogy az ő faji érdeke egyenlő a liberalizmus érdekével?

Az intelligens fajmagyarság nagy része még mindig a liberalizmus szekerét huzza. Ezért a nehéz igáért bére az, hogy a zsidólapok megkímélik a „klerikális” és „reakciós” jelzőktől. Sovány abrak, de úgy látszik, eddig meg volt vele elégedve s haláláig csak megél ezen az éhbéren.

St.

UJDONSÁGOK.

Krónika.

Erős a vöd fiainkra:

*A tudományt sok nem bírja.
Megbukott egy nagy trupp, nohát
Nem sziveli az iskolát.
Valljuk meg, az eszl fura ...
Oh Fehérvár, oh kultúra!*

No de könnyű hitálatni:

*Legrosszabb a gazdasági.
Persze ott nemcsak a tudást
Tanítják és mi egyet-mást
Ott a fő a szorgos munka ...
Oh Fehérvár, oh kultúra!*

De ne vegyük töltik zokon,

*Hisz miénnkel lehük vokon;
Nem érheti őket blamás,
Nem jelszó itt a haladás!
Igy itt sok ember s mulla ...
Oh Fehérvár, oh kultúra!*

Tudás, munka itt nem varázs

*S a téllenség nem is blamás.
Igy varunk jöletet, hasznat
És a számba silt galambot.
S azt, hogy megszán az Égura ...
Oh Fehérvár, oh kultúra!*

Ez a pont különben bőséges alkalmat nyújt a komoly reflexziókra. Elképzelem azt a szörnyű dilemmát, melybe oly szülőik gyermeke kerül, kik vallásos nevelő munkáknak a fennebb említett dolgokban ellengőzt adnak.

Károly Ignác főgimnáziumi tanár ur, városunk e kiváló pedagógusa pár év előtt előadási ciklust tartott a belvárosi katolikus körben e címmel: Nevelés három ismeretlennel. Az előadások azóta könyvalakban is megjelentek s én szülőik számára alig tudnék jobb könyvet olvasásra ajánlani.

A három ismeretlen: a gyónás, a szent mise és a bűjt. Aki azt a legnemesebb szeretetből fakadt könyvet elolvassa, megérti, hogy a katolikus egyháznak ebben a három intézményében óriási nevelő erő rejlik. A Dunára hordanék vizet, ha itt ennek a kérdésnek bővebb fejtegetésébe bocsátkoznám. Nem is tesztem, csak rámutatok arra a félszeg helyzetre, melyet gyermeke részére az a szülő teremt, akl ezen a téren az iskolai neveléssel ellentétes álláspontra helyezkedik.

Nézzünk be egy család legintimebb körébe. Déli tízenkét óra: A gyermek akkor jön haza az iskolából, az apa a hivatalból.

„No fiacskám, mit tanultál ma az iskolában? Milyen órák voltak?”

„Számtan, földrajz, nyelvtan, hittan — édes apám.”

„Hát mondj csak, mit tanultál a hittanból, mit beszélt a tisztelendő ur?”

„A lopásról beszélt, édes apám, s elmondta, hogy milyen csunya bűn az; hogy nem szabad lopni.”

„Ugy van édes fiam, látod, én is mindig ezt mondtam neked; a tisztelendő urnak igaz-

van, látod, ő is azt mondja.” Pont. A gyermeki lélek megnyugszik, hisz ime, azok, kik előtte a legnagyobb tekintélyek, hajszályira megegyeznek felfogásukban.

Máskor ugyanez ismétlődik, mikor a gyermek arról hall az iskolában, hogy szüleit tisztelni nekik engedelmessé kell, hogy a hazugság rút bűn, hogy rossz gyermek az aki civakodik, rendetlen, illetlenek beszél, stb.

Eddig minden rendben van. Am jön egy nap, mikor a gyermek azzal számol be otthon, hogy Isten kívánja tőlünk a vasárnapi misehallgatást, a bűjtöt s hogy az étkezést okos embernek, imádsággal illik kezdeni és végezni.

Itt borul aztán fel a gyermeki lélek harmoniája. Látja, hogy szülői, nagyobb testvérei imádság nélkül ünek le az asztalhoz, (hisz az ellenkező viselkedés ódi, divatját mult szokás); vasárnap misére csak akkor kell menni, ha szép idő van, ha ez jól esik, ha a mama idejében felkel és a doktor bácsi a vasárnap reggeli hosszabb pihenő szükségességéről nem állítja ki a bizonyítványt; azt hallja, hogy a bűjt csak a tisztelendő ur-levelel áll, hisz neki az a mestersége, hogy ennek kötelező voltát hangoztassa.

Tessék elképzeelni annak a szegény gyermeknek a lelkiállapotát. Eddig mindig azt hallotta (a többi hibák és mulasztásoknál), hogy a tisztelendő ur-okos ember, látod, ő is azt mondja, amit én, azért fogadd meg a szavát, stb. s most az a gyermeki lélek szemben látja ezt az eddig harmonikus két tekintélyt egymással. Kényerem jórészt megettem, de bevallom, hogy annak a gyermeknek a helyzetében én sem tudnék eligazodni.

Ilyenkor aztán beszélhet az a nevelő az

iskolában arról, hogy a nagy Volta mindennap misét hallgatott, hogy a bűjt az egészség egyik legjobb övszere, hogy akadnak ma is országos állásban lévő nagy emberek, (közelebb példára a közelmúltban történt épületes esetre hivatkozhatnám), kik szerényen, minden feltűnést kerülve, minden körülmények között pontosan elvégzik evés előtt az asztali áldást — borsót hány a falra. Mert a tanító, a hitoktató csak beszél, de a legközelebbi példát a gyermeknek a szülő adja. Hogyan rombol aztán ez a példa — *más téren is* — a gyermek lelkében, arról, azt hiszem, felesleges beszélnem.

S mekkora felborulása azután a szülői tekintélynek az az eset, mely évekkel ezelőtt történt egyik tanítványommal.

Előkelő állású köztisztviselő kis fiát tanítottam az elemiskola negyedik osztályában. Tanév elején bizonyítványt hozott a kis fiu a doktor bácsitól, hogy ő neki nem szabad vasárnap reggel templomba jönnie, mert gyenge a szervezete, ősszel hideg a templom, hajlandó a meghülésre, nyugalomra van szüksége, stb. Helyes! Mindnyájan tudjuk, hogy az orvos nagy ur a családban és az életben, szava döntő, ellene nincs appelláció.

Hallgattam és vártam. Elmúlt az ősz, elmúlt a tél, elmúlt husvét s az én kis fiam még mindig félt a — *meghüléstől.* Jött Urnapja s előtte az én fiam, kezében az orvosi bizonyítvánnyal, hogy a *meleg* veszedelmes reá nézve, tehát nem vehet részt a körmeneten.

Szítottam a fogamat, de a doktor bácsi ellen nem tehettem semmit,

✓ Szép siker. Mezőcsáthi *Poltornyay* László dr., dunabogdányi káplán, a budapesti Egyetemen a jogtudományi szakot elvégezvén, sikerral tette le az államtudományi államvizsgát. A szép sikerhez, amely nemes ambícióról tesz tanúságot, gratulálunk.

— **Vasutmegnyitás.** A balatonparti vasutat f. hó 8-án nyitották meg fényes ünnepek keretében. A megnyitást *Kossuth* Ferenc keresk. miniszter képviseletében *Szterényi* József államtitkár eszközölte, akit vármegyénk és városunk képviseletében elkísért *Széchényi* Viktor gróf főispán, *Szűls* Jenő alispán és *Kerekes* Lajos dr. helyettes polgármester. Szabábattyántól kezdve valóságos diadalmenet volt a vonat utja. A magyaros stílusban épített állomási épületeket földiszítették virággal és zászlóval, a perironokon pedig nagy néptömeg és zenekar fogadta a berobogó vonatot. A fürdőhelyeken a nyaraló közönség is kijött a vonat elé és részt vett az ünnepen. Az utón az idő is kedvezett. A borus idő lassankint napsugarasra fordult és a Balaton partja már napfényben fürdőve köszöntötte az érkezőket. Polgárdin fehér ruhás leánykák szép virágbokréttát adtak át az államtitkárnak, akit *Battyány* Lajos gróf üdvözölt. *Szterényi* válaszában megemlítette, hogy sok támadás érte a vasut tervezőit, mert a vasut Polgárdit is érinti, de a akosság tanúja annak, hogy ez nem magánérdek, hanem közérdek. (Nagyszerű!) *Fülén* Ferenczy János joggal volt a szónok, kinek *Szterényi* szíves beszéddel válaszolt. A vonat az akaragyai alagút előtt kanyarodott ki a Balaton partjára. A Balaton nagy északi medencéje, a melyet messze távolban a tihanyi hegyek fognak be óriási árnyvaival, csodás szépségeivel bontakozott ki. Az alagutnál a vonat pár percre megállt és mindenki gyönyörködött e gyönyörű szép panorámában. Itt *Óváry* Ferenc képviselő tolmácsolta a lakosság háliját. A vonat innentől fogva mindenütt a Balaton északi partján haladt. Az első állomás a Balaton partján Balaton-Kenese, a hol *Hunkár* Dénes főispán és *Bakó* József országos képviselő beszélt.

Három hónap mulva a kis fiut gimnáziumba iratta a papja.

„Igazgató ur kérem, mondja az aggódó apa, a ham gyenge, vérszegény, kérem, ha a naponkénti templombajárástól felmentené.”

„Sajnálom... uram, — ezek voltak a helybeli főgimnázium akkori derék igazgatójának szavai — mi a torna alól felmentjük a sántákat és benákat, de a misehallgatás kötelező minden növendékünkre. Miltóztassék talán a kis fiut magántanulónak beiratni.”

S a fiu nem lett magántanuló, naponként eljárt misére, sohasem hiült meg, napszurást sem kapott, nagyranőtt, sikerral érettségizett s ma holnap ügyvéd lesz belőle. (Megtörtént.)

*

Mindig sajnálom azokat a gyermekeket — fájdalom, legio a számuk, — kikkel aggódó szülei elhittetik, hogy vérszegények, gyengék, *idegek*. Az ilyen gyermek már az iskolában extra-speciálisan gyengéd, még szarvashibáival szemben is elnéző bánásmódra reflektál. Sajnálom, mondom, mert tudom azt, hogy az élet nem igen szokta figyelembevenni az ilyen egyéni fogyatkozásokat, hanem kérlelhetlenül keresztülgázol erősen, gyengén egyaránt.

Azért, ha befejezést valami üdvöset ajánl, hatnék a modern szülőknek, az nem lenne más, mint azon okos apák és anyák példájának követése, kik bár — kedvező anyagi helyzetben legyenek is — megtanítják gyermekeiket már kicsiny korukban türesemre, fegyelmelzottségre, önuralomra. Ők látják egykor hasznát.

Dornia István.

— **Jegyzői oklevél.** *Kéri* Gyula, a pécsi igazgatási tanfolyam hallgatója kitüntetéssel tette le a jegyzői vizsgát.

— **Szénbányák a megyében.** Érdekes felfedezésre jutottak a múlt év s emptemberében a városunkkal határos Urhida községben. Egy kutatás alkalmával állítólag köszönrre bukkantak s ez az eset válnakozó szellemű emberek érdeklődése révén esetleg alapjául szolgál egy virágzó szénbányának. Az esetről tudomást szerzett *Battyány* Lajos gróf is, aki megbizta *Negró* Adolf jószágkormányzóját, hogy a kutatásokat tovább vezesse s ha eredmény mutatkozik, vásárolja meg a kisgazdák birtokában levő terület felet. A puhatolótázzással megbízott jószágkormányzó erélyesen kezébe vette az ügyet s meghívta *Lóczy* Lajos dr. egyetemi tanárt, a kitűnő geológust, hogy ejtse meg a földterület megvizsgálását. *Lóczy* dr. több társával jelent meg, a geológiai kutatások megejtésére fúrásokat eszközöltetett a talajba s az ott talált kőzeteket beható elemzés alá vette. A kőzetek összetételéből megállapította, hogy a talajban kőszénnek kell lennie. Olyan kőzetekre bukkant, amelyek a kőszénnel kombináltan szoktak előfordulni. A hivatalos konstalásra hatékonyabban vette kezébe az ügyet *Battyány* gróf jószágkormányzója s egy idő óta sorra vásárolja össze az urhida gazdák földjeit. Persze azok kapva-kapnak az alkalmon s örömmel adják áruba földjeiket, amelyeknek □ ölen 2 koronájával adatnak tul.

A költséges műfúrás, amely a kőszén létét teljes biztossággal megállapítja, legközelebb megkezdik. Ez maga körülbelül 10000 koronát emészt fel. Legközelebb, ugy lehet, egy virágzó kőbánya nyílik városunk közvetlen közelében, amely egyik eszköze lesz városunk és megyénk hön óhajtott emelkedésének. Ugy hiszük szociális viszonyainkra, a nép keresetének biztosítására is nagy előnyöket szolgáltatna. A vállalkozásra sikert kívánunk.

Ugyan csak a megyéből: Óbarokról, Mányról és Bicskéről veszünk hirt, hogy ott is köszönet keresnek. Egyes jelenségek arra engednek következtetni, hogy a talajban nagy mennyiségű kőszén fekszik. Egyes élelmes válnakozók magas áran máris sorra vásárolják össze a földeket, a melyekhez jövedelmezőség szempontjából nagy reményeket fűznek. Majd meglátjuk hány zsák telik.

— **Lemondás.** *Kalmár* Béla könyvelő, a kölcsönegyletnél viselt állásáról lemondott.

— **Sport.** A székesfehérvári fociballcsapat megtartatta alakuló közgyűlést, amelynek eredménye a következő: igazgató *Kralovits* Imre, jegyző *Major* Mihály, kapitány *Terebessy* Ágoston, II-od kapitány *Mattesz* Andor. Az ujjonnan alakult fociballcsapat már megkezdte működését s dus reményekkel fog részt venni az őszi dunántuli kerületi mérkőzésen, amelyen *Széchényi* Lászlóné grófné, *Wanderbilt* Giedisz tiszteletdíjára pályazik.

— **A balatonparti vasut és városunk.** A balatonparti vasutal szemben bár újabbban igyekszik megelégedésünkre lenni, még mindig vannak igényeink. Ezeket memorandumba foglalva *Kerekes* Lajos dr. helyettes polgármester személyesen nyújtotta át *Szterényi* József keresk. min. államtitkárnak, aki megígérte, hogy a város érdekei minden tekintetben méltánylást fognak látni. Köszönjük.

Utazási könyvek, Bäderek, stb. nagy választékban kaphatók Klökner Péter udvari könyvkereskedésében Saékesfehérvárott.

— **Az eső.** Böven hull fejünkre az istenáldás. Pedig egy kissé kimételesen bánhatna velünk. Az aratás mellett napogis vesztegelnek az aratók s a learatott gabonára sem előnyös a böven csorgó eső. Különösen sokat szenved: az eső miatt a megye felső része, legfőképpen a móri horpadas. Hanem a kukorica, a szőlő szép reményekkel kecsegett.

— **Hérvétel.** Dr. *Rifler* Géza orvos megvette a Rákóczi-utca 6 sz. házat. 35000 koronáért a azt tovább fogja építtetni.

— **Az építési katasztrófa.** Az ipariskola építésénél történt katasztrófának nemcsak a megsebesült munkásokra volt meg súlyos következménye. A hatóság a katasztrófa okának megállapítására kelyszini szemlét tartott, s megállapította, hogy a szerencsétlenség előidézésében az építési válnakozó *Föröschl* a hibás; aki tekintettel az időjárásra nem elég gondtal járt el az állványok felállításában. Emiatt gondatlanságból okozott súlyos testisértes címén megtették ellene a feljelentést.

— **A régi Dalegyelet feloszlása.** A „Székesfehérvári Dalegyelet” 1909. július hó 18. napján d. e. 11 óraker a városi tüzoltó őrtanya helyiségében közgyűlést tart, melyre a daleyélet tagjait pontos megjelenésre felkéri az elnökség azon hozzáadásai, hogy tekintet nélkül a jelenlevők számára, határozni fog.

A közgyűlés tárgya a „Székesfehérvári Dalegyelet” feloszlása és vagyonának hova fordítása.

— **Érdekes.** *Kiss* Imre helybeli vezetőtanító a folyó évi folyó évi Junius hóra esedékes s az Olajutcai iskola után járó 20 korona takarítási átalányról kiállított nyugtáját mult hó 28-án a városi pénztárba adta be, hogy az ott kifizettesék. F. hó 1-én *Kiss* Imre az összeg felvétele végett megjelent a pénztárnál, ahol legnagyobb meglepetésére a pénztárnok kijelentette, hogy a 20 koronát már valakinek kifizette, de hogy az illető ki volt, arra visszaemlékezni nem tud. *Kiss* Imre ezután feljelentést a rendőrségen megtette, amely a nyomozást nyomban meg is indította.

— **A törvényeszkéről.** *Luttor* Ferenc helybeli lakatosmester kutak csináltatott várkörüri házának udvarán. A kut azonban nem felelt meg a kívánalmaknak s emiatt pert indított az elfuserélt kut készítője, *Dittmár* és *Társ* cég ellen. A régóta huzódó ügy ma nyert kefezését a törvényeszkék előtt. Az ítéletet az ügyvel foglalkozó, de jelenleg szabadságon levő, *Kenessey* László járásbíró helyett *Borsos* Imre hirdette ki, s ezerrint az építési vállalkozók felmentettek a vád alól, a perló *Luttor* Ferenc pedig 243 korona perköltőség megfizelésére köteleztetett. Hja ilyen a törvény!

— **Az utca szenczácója.** Nagy szenczácója volt tegnap a Fazekas-utcának és a Vásártérnek. *Grünfeld* Jakab a jó szívről általánosán ismert és becsült nagybirtokos lovai megvadultan száguldottak az utcán, veszélyeztetve a járókelőket. A lovak egy vadonatúj kocsiába fogva *Kovács* István kocsigyártó udvarán állottak utra készen, amikor valamitől megijedtek s gyors vágatással gördültek ki az utcára. *Riadva* menekült előlük az utca népe, egy sereg ember pedig megfélemező-sülkre vállalkozván, utánuk vetette magát. A szerencsétlenség előbb megtörtént mint várható lett volna. A Vásártéren a lovak neki szaladtak egy fának, a kocsi teljesen összatörték, önmagugukat is megsebesítették. Aztán alábbhagyva a nagy igyekezettel csöndes cammogással beállítottak régi gazdájuk vásártéri istállójába. Hiába, a honvágnál nincs erősebb fék!

— **Öklellé** tehén, Súlyos szerencsétlenség érte *Kovács* Jánosné táci asszonyt, amint a tehénét etette. A tehén megbokrosodott s neki lát-madt a védtelen asszonynak, akinek hasát két helyen életveszélyesen megszurta. A szerencsétlen asszonyt beszállították a helybeli Szent György-kórházba, ahol az orvosok súlyos operáció alá vetették. A sikerült operáció, amint a kórházból értesülünk még megmentheti az életnek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, Szt-István-ter.

— A város közigazgatási bizottsága a szokásos időponttól eltérőleg hétfőn, d. e. 10 órakor tartja ülését.

Előzárolás és köszönet. A Székesfehérvári Polgári Dalkör e hó 4-én tartott táncmulatságán: felléptek: 10 K-t Dr. Csöppöntzy Mihály, 5 koronát Rédey Vilmos, 4 koronát Nemes Pál, 3 koronát Réti Ferenc, 2 koronát 50 fillért Csapó József, Krécsey Miklós, Süveges Péter, 2 koronát Auerbach József, Deák János, Hein Márton, Kecskés Elek, Laky István, 1 korona 50 fillért Csallnér Károly, Simion Lajos, 1 koronát Antal Antalné, Deák Ferenc, Kálóczi Gyula, Lhotka István, N. N., Schneider Ferenc, Varga István, 50 fillért Bakos János, Hüblík Imre, Vida Pál, 40 fillért N. I. 10 fillért N. N.

— **Tűz Dunapentlén.** Dunapentele közsgében szerdára virradólag nagy tűzvész pusztított. Az éjjeli álmukból felvert lakosok siettek a tűz oltására, azonban akkor már Tóth István gazda házát lehetetlen volt megmenteni a lángoktól. Az egész ház leégett. A kár körülbelül 6000 korona. Biztosítás után megtértül.

— **Olcsó szappan csak a jó és tiszta szappan.** A legjobb a „Schicht” szappan, a „Szarvas” jeggyel miért is az a legolcsóbb. A mai drága időben különösen arra ügyeljenek a háziasszonyok, hogy jó és tiszta szappanból kétszer annyit használnak el és aival a fehérneműt csak rongyják. Egyszeri átsimítás „Szarvas” jegyű „Schicht”-szappannal pótol más közönséges szappannal való kétszeres bedörzsölést. A „Szarvas” jegyű „Schicht” szappan tisztaságáért 25 000 koronával szavatolunk, Valódi csak a „Schicht” névvel és a „Szarvas” jeggyel.

— **Rövid hírek.**

Elrakta. Cserevny Florián sóskuti legényke állítólag minden ok nélkül megtámadta Mellis István sóskuti lakost és egy bikacsékkal keményen elrakta.

Hősies mányiak. Pátkai Lajos 38 éves mányi borbélyt, amint a korcsnából hazafelé tartott úvegekkel, botokkal és egyéb szerszámokkal meglepték Pataki Ferenc, Párt Sándor, Fuchs Ferenc, Palkovits Ferenc és Reibach Pál. Természetesen, amit sok lud disznót győz, úgy legyőzték ők is a sarokba szorított legényt. Az eset után illő bátorsággal Pestre szöktek.

Kiváltság. Etyeken Martin Antal korcsmájában e hó 4-én táncmulatság volt. Túll József és Kurcz Antal egyszerre hívták táncra egy leányt. Persze, hogy öre mentek s a birkózás folyamán — nevéhez méltóan — Kurcz huzta rövidebbet Mindkettő: feljelentették.

Hulla a Dunában. Erzsiben egy 16 éves fiu hulláját fogták ki a Dunából. Zsebében egy levelezőlapot találtak, mely Szili Lajosnak volt címezve a komárommegyei Oroszlán közsgébe. — Ugy hiszik, hogy Szili Pál a halott neve, mert ez az aláírás volt a levelezőlapon.

Dinyésen fellépett az ebvezettség. Az alispán részint a kuttyák lebunkozását részint, 40 napi ebzárlatot rendelt el.

Munka és fursang. Krausz Lajos javítás véget áta Pohl Ferencnek kerékpárját. Mint-hogy azonban hosszú ideig nem jött vissza a kerékpár, Krausz érdeklődni kezdett a kerékpár sorsa iránt. Ekkor azonban már későn volt. Pohl Ferenc enyhébb klíma alá karikázott vele. Keresik a csendőrök.

Baracsi esetek. Baracson egy veszett eb megmarta Szitányi Károly földbírókos 5 drb. sertését. Az ebet kiirtották, a sertéseket hivatalosan megfigyelés alá vették.

Ugyancsak Baracsán a lépfene is fellépett. **Betörő csavargó.** Preskár Florián csavargó betört Fischer Gyula érdi igazgató-tanító lakására, honnét 150 korona készpénzt sikerült elcsenne. A repdörzség letartóztatva.

Jégszekrények, gyermekágyak, kocsik és vasbutorok valamint **takarékhihelyek** nagy választékban állandóan raktáron **Márkus Simon Fia** cégnél **Jókar-utca 16.**

Szerkesztői üzenet

L. Budapest. A konokság nem erőny sem a tévedésben, sem a fordításban. A vitát tanácsos volt lezárni.

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. **NIGRIN** egészségi szempontból melegen ajánlható, mert **NIGRIN** folytonos használatánál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kiparólgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

A Szent Imre-konviktus.

Egy szellemes és kedves könyvben olvastam a következő érdekes jelenetet: A bájos Olaszországnak Karrara városában a márványtömbök között, fűrkésző szemekkel járt-kelt egy szobrász.

— Mit keres az ur? — kérdi tőle az egyik munkás.

— Szentet keresek — volt a válasz.

— Szentet-e? Akkor menjen az ur a templomba, ott bővíben talál szentet.

— A szentnek, akit én keresek, itt kell lenni — mondotta a szobrász. Nemsokára egy márványdarabra mutat s mosolyogva mondja:

— Itt van a szent.

— Hol? — kérdik a munkások.

— Itt rejlik a márványtömbben, csak ki kell faragni.

A szobrász megvette a márványdarabot s rövid idő alatt abból egy szentnek jól sikerült szobrát faragta ki.

E kedves jelenet jutott eszembe, midőn a szt. Imre-konviktus felvételi hirdetését olvastam. Diákok keressék — suttogja az intézet — akiből derék, jellemes, tehető-talpig becsületes embert akarok faragni.

Ezen cél elérésére az intézet egy nagyon alkalmasan berendezett műhellyel bír, mely birja mindama eszközöket — vésőket — melyek egy jellemes ember kialakítására szükségesek.

Az intézetnek van egy kedves kápolnája; a növendékek között lakik az Ur Jézus, a jellemes emberek mintaképe, aki nemcsak követésre szólít, de segít, vigasztal, bátorít is. Itt a hit és erkölcs erősebb, mélyebb gyökeret ver s így nagyobb a remény, hogy az élet férgel nem rágják össze, az élet viharai nem teszik tönkre gyümölcsével együtt. A tapasztalat bizonyítja, hogy nincs nagyobb ellensége — különösen a kis diáknak — mint a tanulás; mindig alkuszik vele, ha csak lehet kijátszja. Miért? Mert még nem tud tanulni, avagy figyelmetlensége miatt megemészthetetlen tananyag veszi el kedvét; így sok és tehetséges diák is kidől és nyög a szekundák alatt. Az intézetben szigoruan meg van határozva a tanulás ideje, az előjáró megrágra a feladott anyagot, hogy könnyebben átgurharható legyen, a naponkinti kikérdezéssel elősegíti a kis nebuló munkáját. A fáradozás gyümölcse nem marad el, csodálatos az eredmény, amint a kis konviktor felmutat, hozzá megszokja a rendszeres munkát, melyért neki jó bizonyítványt az élet fog adni.

Már a régi rómaiak belátták: egészséges testben van egészséges lélek. Az intézet is a növendékeknek nemcsak a lelkét gyalulja, tömi meg tudománnyal, de a testet is erősíti. Az intézetnek van nagy udvara, hol szabad időben folyik az igazán józú s szórakoztató játék, mellette van egy inkább erdőnek, mint kertnek nevezhető szép nagy terület, hol a növendékek jó idővel tanulnak — nyugodt lélekkel mondhatjuk: Fejérvárnak egészségesebb, pormentesebb helye nincs, mint a konviktus. Nem szólok ama különböző sportokról, melyekre a szép hely a növendékeket csalogatja.

Ime a műhely! Most még hátra van, hogy a szobrászt — a vezetőt — bemutassam. De nem szükséges. Elég a név. Károly Ignác, cziszt.r-tanár. A Napló olvasói ismerik e nevet s azt is tudják kit takar. Az említett-három gyakorló té nem fog parlagon heverni. Az új igazgatóban van erős hit, buzgóság, alapos tudomány; tehát épen nem tartozik ama aszkéták közé, kik a test figyelembe vétele nélkül nevelik a lelket, barátja, lelkes felkarolója minden józan s felüdítő

sportnak. Az új igazgató — szabad magam így kifejezni — a rajongásig szereti a gyermeket; eme a gyengéd lelkekért lángoló egészséges tűz és szeretet oltja meg sikeresen ama nehéz munkát, melyet Károly Ignác lankadást nem ismerő buzgóságából magára vállalt.

Azt hiszem nagy megnyugtatótására szolgál a kedves szülőknek ama kijelentés, hogy az intézet felett egy egyesület őrködik, ki felügyel a növendékek tápláló, egészséges ételmezésére. Az intézet vezetősége gondoskodott, hogy a szülői házból kiragadt növendékek különösen betegség alkalmával mintegy második édesanyjai karokat s szerető szivet találjanak.

Ajánlom tehát az intézetet az érdekelte szülők b. figyelmébe; megjegyzem, magáért, hisz az intézet számára hiteles ajánló levél, az intézet igazgatója: Károly Ignác, — de a gyermekekért is — ajánlom azon szülőknek, kik gyermeikből egész, jellemes embert akarnak faragni.

Pedagógus.

Piaciárak:

Buza	27-20	27-—
Rozs	18-60	18-40
Árpa	17-—	16-60
Zab	19-—	18-80
Tengeri	16-60	

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal.

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt tisztaság és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappán felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségesetetik.

A peronoszpóra leghatékonyabb ellenszere a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-por

amint azt úgy a külföldi mint kilenc éves hazai tapasztalatok igazolják. Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőket nem rongja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!

A lisztharmit legbiztosabb gyógy- és óvszere a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**

Rézkén-por

mely a szőlőt egyttal az antraknózis ellen is megvédi.

A porok árai Budapesten:

50 kg. zsákban kg.-kint	bordói-por	68 f.	
10 és 5 "	"	bordói-por	72 "
2 "	"	bordói-por	73 "
50 kg. zsákban kg.-kint	rézkénpor	45 f.	
10 és 5 "	"	rézkénpor	49 "
2 "	"	rézkénpor	50 "

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet mielőbb megrendelni. A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető:
Kováts Pálnál Székesfehérvár.
Szigethy Testvéreknél Székesfehérvár.
Déri József és Fianál Ercsi.

Nagyméltósága

Zichy János gróf

szőlészete elad

egy nagyban, mint zárt palackokban saját főzésű valódi ó törkölypálítkát 2-10 K, új törkölypálítkát 1-90 K, cognacot 5 K árban literenként, palackkal együtt.

Csomagolás önköltségen számittatik. — Szállítás utánvétellel történik. Megrendelések

Uradalmi intézőség Tác
(Fejérm.) címre kéretnek.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (hávelok)

bőr kabátok, utazó bundák,
raglán-felöltők, kabátok.

VÉDJE GY.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.
SZÉKESFEHÉRVÁR.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

Újabb rendszerű kocsik!

HIRTILING PÁL

KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár Raktár: Simor-utca 35

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám.

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Falvay Ferenc Székesfehérvár, Kossuth-utca sarok

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az úri-, női- és gyermeköltönyök, dísztű és blúzszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék sibiék vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér

Kovald Péter és fia cég.

Székesfehérvári utmutató.

Fűszer:

FLITS PÁL FIA
fűszer és csomage üzlete
Nádor-utca 4.

SZIGETHY TESTVÉREK
közvetlen kávébőhozatala és
fűszer csomage kereskedők
Kossuth-utca.

IFJ. TÖGLGYULA
festék és cement
főraktára.
Városház-tér 1 sz.

**Keresztény
fogyasz. szövetkezet**
Szűgyény Marich-utca.
Fiók üzlet Zámoly-utca.

BRUZZA GYÖZŐ
fűszer, festék és liszt ke-
reskedő
Széchenyi-utca 58 sz.

HERMANN MIHÁLY
fűszer és liszt keres-
kedő
Tobak-utca 2 sz.

KOVÁTS ISTVÁN
fűszer és liszt keres-
kedő.
Palotai-utca 15 sz.

KÜMMEL KÁROLY
csomage, fűszer és liszt
kereskedő
Rákóczi-utca 7 sz.

Noszko Horváth Gyula
fűszer, liszt és borkereskedő
Hafász-utca 10 sz.

Hus:

FLEISCHER MÓR
mészáros mester
Iskola-utca
Marhahus.
1 kgr. 1 r. loveshus 28 kr.
" 11 " " 24 "
" pörkölt és gulyás 24 "
" felsől rostélyos
és hátsín 28 "
Borjehus.
1 kgr. combja 36 kr.
" " vascsa 34 "
" " eleje 30 "

ASZTALOS GYULA
hus, szalonna, zsír és egyéb
hentes áru üzlete
Iskola-utca 6 sz.

HAMMER IGNÁCZ
hus, szalonna, zsír és egyéb
hentes áru üzlete
Üzlet: Palotai-utca 24
napi piac: Szűgyény
Marich-utca.

Cukrász:

BINDER GYULA
Városház-tér 5 sz.

Sütők:

CSERNYAY VILMOS
sütődeje, naponta friss
Graham kenyér kapható.
Palotai-utca 18 sz.

MOHAI FERENCZ
sütődeje naponta friss
sütemény kapható
Simor-utca 33 sz.

Divat:

Keresztes Zsigmond
divat árúháza
Városház-tér.

Knazovitzky Béla
kamarai szállító, kalap, cipő,
uri és női divat különleges-
ségek nagy raktára. Szabott
árak.
Nádor-utca.

FALVAY FERENCZ
úri és női divat
Kossuth-utca.

KOVÁTS ANTAL
úri és női divat
Városház-tér.

ALMÁSSY ISTVÁN
férfi divat üzlete
Városház-tér.

VARGA ISTVÁN
női szabó műterme
Nádor-utca 7 sz.

ORSZÁGH IMRE
női szabó
Nádor-utca 3 sz.

**Singer Co. varrógép
részevnytársaság**
ajánlja eredeti varrógépeit
Bognár u. 2 sz.

Rehorska Vilmos
műfészt és vegytisztító
intézet
Üzlet: Háltér 1.
Telep: Tobak-utca 21 sz.

NOLL NÁNDOR
műfészt és vegytisztító
intézet
Városház-tér

PAPP KÁROLY
utóda Szlatkovszky József
műhelyem festő vegytisztító
intézet
Üzlet: Városház-tér 5 sz.
Telep: Palotai-utca.

AUERBACH JÓZSEF
mosó intézete
Jókai-utca 10 sz.

NAGY IGNÁCZ
mosó intézete
Lakatos-utca 10 sz.

Férfiszabók:

KISS ANTAL
Kossuth-utca 4 sz.

FAZEKAS LAJOS
Kossuth-utca 13 sz.

WEIHINGER LAJOS
Kossuth-utca 18 sz.

Bognár és Kristóf
polgári és papi szabók
Rákóczi-utca 2 sz.

Cipészek:

FÜZY MÁRTON
Kossuth-utca 7 sz.

HÁRY GYULA
anatómiai cipész üzlete
Budai-ut 28 sz.

KOVÁTS JÓZSEF
Kossuth-utca 5 sz.

NÉMETH SÁNDOR
Kossuth-utca 4 sz.

POLLÁK REZSŐ
férfi és női cipész
Nádor-utca 7.

RÉDEI GÉZA
Kossuth-utca 15 sz.

Sándorovits testvérek
úri és női cipészek
Sas-utca.

VIRÁGH I. FERENCZ
Simor-utca 2 sz.
úri és női cipész.
Saját készítményű cipő
raktár.
Megrendelések pontosan
eszközölteinek.

Kalapos:

DITTRICH EDE
férfi kalap üzlete
Szűgyény Marich-utca

Fürdő:

ÁRPÁD-FÜRDŐ
Kossuth-utca.

Különfélék:

PETE GYULA
fényképező
Várkor-ut 28 sz.

KLÖKNER PÉTER
cs. és kir. udvari könyv,
zenemű, papír és fényké-
pező cikkek kereskedése.
Nádor-utca.

KUBIK LŐRINCZ
könyv és papírkereskedő
és könyvkötészete
Nádor-utca.

HEILMAN SÁNDOR
könyvkötészete
Szent Imre-utca 1.

HEIN MÁRTON
hangszerkészítő
Kossuth-utca 2 sz.

Schnetzler Nándor
üveg, porcz. épület üveges
Szűgyény Marich-utca 5 sz.

PAPP LÁSZLÓ
vaskereskedő
Szűgyény Marich-utca 1.

KNAZOVITZKY ELEMÉR
vaskereskedő
Nádor-utca.

PAPP SÁNDOR
szij és nyereg gyártó
Nádor-utca.

IZINGER KÁROLY
szijgyártó
Bank-utca

KÜMMEL BÉLA
mű és kereskedelmi
kertesztető
Kossuth-utca.
Telep: Kert-utca.

IFJ. LERF FERENC
mű és kereskedelmi kerteszt
Palotai-utca.

NEUBARTH LIPÓT
órás és ékszerész
Nádor-utca.

BAKOS JÓZSEF
kádármester
Malom-utca 6 sz.

BOHN ALAJOS
kefekötő
Bank-utca 6 sz.

PERCZ IMRE
esztergályos
Simor-utca 27 sz.

KOVÁCS GYÖRGY
kefekötő
Fazekas-utca.

GERVEIN MIHÁLY
kovácsmester.
Készít mindennemű új és
divatos kocsikat.
Vörösmarty-tér 1.

KÖNIG KÁROLY
készműves és kőszőrüs
Városház-tér.

KÖNIG JÓZSEF
készműves és kőszőrüs
Kossuth-utca 7.

**Vendéglők és
kávéházak:**

BARNAI IGNÁCZ
Magyar Királyhoz címzett
kávéháza és szállodája
Nádor-utca.

FEKETE GÉZA
„Otthon kávéház“
Mozl.
Kossuth-utca 17 sz.

Üzv. Emhecht Gyuláné
Dréher féle sörcsarnoka
Bank-utca 1 sz.

RÉDEI VILMOS
Vörösmarty kör
vendéglő tulajdonosa
Kossuth-utca.

Zichy-Igét kocszka
Május 1-én megnyílik.
Naponta elsőrendű zenekar.

GÁRDOS ZSIGMOND
„Korzó kávéház“
Nádor-utca.

UNTERBERGER LÁSZLÓ
„Balaton kávéház“
Kossuth-utca.

ÖBERMAYER IMRE
vendéglős
Lakatos-utca 3 sz.

HEGYI JÓZSEF
Színházi sörcsarnok
Nádor-utca.

IFJ. HÉJJ IMRE
Arany Ponty
vendéglős
Háltér 3 sz.

IFJ. HÉJJ FERENC
kálói vendéglős
Tolnai-utca 2 sz.

HORVÁTH MIHÁLY
vendéglője kitűnő borok s
pontos kiszolgálás
Tobak-utca 7 sz.

KUNTLER JÓZSEF
beszálló vendéglős
Palotai-utca 33 sz.

FEKETE JÓZSEF
vendéglős
Vásár-tér 23.

VINKÓCZY KÁROLY
beszálló vendéglős
Vásár-tér 36 sz.

Építők:

SZABÓ JÓZSEF
építési irodája
Várkör-ut 43 sz.

JÁMBOR ISTVÁN
kőműves és ácsmester
Vásár-tér 22.

Vanka Testvérek
ácsmesterek
Palotai-utca 71 sz.

KISS KÁROLY
kőműves mester
Palotai-utca 67.

Kszantner és Pintér
testvérek
építési vállalkozók
Felsőkirálysor 49 sz.

STREIT JÓZSEF
ácsmester
Palotai-utca 57-59 sz.

Ifj. Steszkal Ferenc
okl. kőműves mester és
építési vállalkozó
Szűgyény-utca 2 sz.

MARCO DEMARKO
beton és mozaik készítő
Kert-utca 7 sz.

PEHAKKERANDRÁS
építési vállalkozó
Úsonka u. 9 sz.

Asztalosok:

NAGY JÓZSEF
épület és butor asztalos
Széchenyi-utca 24 sz.

KÖRÖSY GYULA
épület és butor asztalos
Táviráda-utca.

NYÁRY GYÖRGY
kamarai szállító
épület és mű asztalos
Felsőkirálysor.

FÜSTÉR LAJOS
mű asztalos
Megyeház-utca 15 sz.

KUTI MÁRTON
épület és butor asztalos
József-utca 2.

TOMAN JÁNOS
mű butor és épület
asztalos
Háltér 19 sz.

BODA GYULA
épület és butor asztalos
Lövöldés-utca 12 sz.

GERBÁN ISTVÁN
kárpitós
Jókai-utca 4 sz.

Lakatosok:

WOLCZL JÁNOS
géplakatos
Bástya-utca 8 sz.

KILI JÁNOS
épület és műlakatos
Úsz-utca 21 sz.

WELTZEL LAJOS
épület, gép és vízvezeték
szerelő
Vásár-tér 5 sz.

KOVÁTS JÁNOS
géplakatos műhelye
Háltér 9 sz.

Festők:

GERLITS JÓZSEF és FIA
szobafestő és mazoló
Jókai-utca 2 sz.

Schmöltz László
cim-, szobafestő és
mazoló
Vásár-tér 17 sz.

GÜNSBERGER KÁROLY
cim és szobafestő
Háltér 9 sz.

GUTMANN L. és FIA
szoba, cim-cimer és fanemű-
festő.
lakik József-utca 4.

Temetkezés:

HERMANN KÁROLY
és TÁRSA
„Kegyelet“ temetkezési
vállalat
Kossuth-utca